

Geologiska Föreningen i Stockholm

Förhandlingar

Publication details, including
instructions for authors and subscription
information:

<http://www.tandfonline.com/loi/sgff19>

Om en boll ur Vestanäkonglomeratet

Gerard De Geer

Published online: 06 Jan 2010.

To cite this article: Gerard De Geer (1886) Om en boll ur
Vestanäkonglomeratet, Geologiska Föreningen i Stockholm Förhandlingar,
8:4, 362-363, DOI: [10.1080/11035898609444177](https://doi.org/10.1080/11035898609444177)

To link to this article: <http://dx.doi.org/10.1080/11035898609444177>

PLEASE SCROLL DOWN FOR ARTICLE

Taylor & Francis makes every effort to ensure the accuracy of all the information (the "Content") contained in the publications on our platform. However, Taylor & Francis, our agents, and our licensors make no representations or warranties whatsoever as to the accuracy, completeness, or suitability for any purpose of the Content. Any opinions and views expressed in this publication are the opinions and views of the authors, and are not the views of or endorsed by Taylor & Francis. The accuracy of the Content should not be relied upon and should be independently verified with primary sources of information. Taylor and Francis shall not be liable for any losses, actions, claims, proceedings, demands, costs, expenses, damages, and other liabilities whatsoever or

howsoever caused arising directly or indirectly in connection with, in relation to or arising out of the use of the Content.

This article may be used for research, teaching, and private study purposes. Any substantial or systematic reproduction, redistribution, reselling, loan, sub-licensing, systematic supply, or distribution in any form to anyone is expressly forbidden.

Terms & Conditions of access and use can be found at <http://www.tandfonline.com/page/terms-and-conditions>

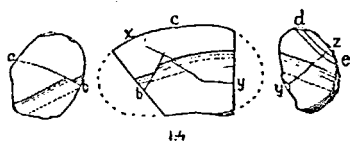
Om en boll ur Vestanåkonglomeratet.

Af

Gerard DE GEER.

Då min uppsats om ett konglomerat inom urberget vid Vestanå i Skåne redan var tryckt, gjorde jag vid slipning af en boll några iakttagelser, som synas förtjena att här anföras.

Bollen består af ljusgrå kvartsit med tydliga magnetitskikt, af hvilka det största är 0,5 mm tjockt och kan följas rundt omkring bollen. På ett ställe äro de nästan raka skikten genomslagna af en liten, men mycket tydlig sprickförkastning med 3 mm:s språnghöjd. Den kunde iakttagas såväl på det ena tvärsnittet som på långsidan (utmed a-b och b-c på vidstående figur).

Förkastningen måste hafva bildats, innan bollen afrundades och innan denna frigjorts från moderklyften, ty bollens yta visar ingen ojämnhet vid förkastningen.

Utom en liten, 0,4 mm bred kvartsgång, som utfyller förkastningssprickan (a-b-c), förekommer vid motsatta ändan af bollen äfven en annan sådan gång (d-e), som öfverallt är ungefär 2,5 mm bred, och som vid bollens yta plötsligt upphör utan att genomslå den angränsande glimmerskiffern (vid e). Äfven denna gång är därför påtagligen bildad, innan bollen erhöll sin afrundade form och sitt läge i konglomeratet.

Såsom af figuren framgår, är bollen temligen ovalt afrundad och tvåsidigt plattad. Största axelplanet är emellertid icke fullt plant utan något snedvridet medsols, hvilket utan tvifvel sammanhänger dermed, att äfven magnetitskikten

¹⁾ De båda slipade tvärsnitten och långsidans midt äro direkt aftryckta från bollen på papper samt fotografiskt återgifna medels zinkotypi i skalan 1:4 af naturliga storleken.

äro omkring 10° snedvridna i samma riktning. Då bollens plattade sidor alls icke äro parallela med skiktningen, synes det vara ganska osannolikt, att en snedhet i moderklyfens skikt skulle, vara orsaken till den sneda formen. Vida sannolikare är det då att snedheten såväl i form som struktur är en följd af det olikformiga tryck, som bollarne i konglomeratet utöfvat på hvar andra.

Dermed stämmer väl öfverens att just der, hvarest enligt denna förklaring den största spänningen skulle hafva uppkommit, finner man tvänne sprickor (x-y-z), längs hvilka bollens snedvridna ända är 0,7 mm förskjutna. Dessa sprickor genomsätta så väl de ofvan omnämnda qvartsgångarne och den äldre förkastningen som också ett vidhängande parti af glimmerskiffer, och hafva således uppkommit efter det bollarne inbäddats i konglomeratet.

Om man sammanfattar det ofvanstående, torde följande skeden i bollens utbildning kunna urskiljas:

1. Skiktens bildning i moderklyften,
  2. Skiktens tillhårdnande i »
  3. Förkastning om 3 mm i »
  4. Infiltration i qvarts i »
  5. Denudation af moderklyften och afrundning af bollen.
  6. Snedpressning af bollen och förskjutning om 0,6 mm.
  7. Metamorfos i bindemedlet och bollen.
-